

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 222/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **obce Abrahám**, zastúpenej JUDr. Martinom Hudákom, advokátom, Družstevná 31A, Sereď, proti uzneseniam Okresného súdu Galanta č. k. 28C/14/2019-697 z 20. septembra 2024 a č. k. 28C/14/2019-736 z 20. decembra 2024 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 24. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami vyššieho súdneho úradníka a sudcu okresného súdu o súdnom poplatku za odvolanie v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

II.

2. Sťažovateľka s podielom 46/96 sa žalobou proti žalovaným s podielmi spolu 50/96 domáhala zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva k pozemku (ornej pôde s výmerou 8 222 m²), ktorý pôvodne žiadala prikázať sebe s tým, že žalovaných vyplatí čiastkou 1 341,63 eur, z ktorých okresný súd vyrubil súdny poplatok za žalobu vo výške 80 eur. Po dokazovaní predovšetkým viacerými znaleckými posudkami okresný súd rozsudkom podielové spoluvlastníctvo zrušil, pozemok prikázal sťažovateľke s tým, že žalovaných vyplatí čiastkou 105 131,70 eur. Vychádzal z toho, že sťažovateľka pozemok v roku 2014 rozparcelovala do katastra nezapísaným geometrickým plánom a vlastníkom prilahlých rodinných domov do nájmu ako záhrady prenechala časti pozemku s výmerou 3 017 m², ktorých hodnota je 151 000 eur a len druhá časť s výmerou 5 205 m², ktorej hodnota je 50 831 eur, sa ďalej ako orná pôda prenajíma družstvu. Bol toho názoru, že sťažovateľka žalobu podala len preto, aby už prenajaté pozemky (3 017 m²) predala nájomcom, ktorí si už prenajaté časti pozemku nielen oplotili a len na nich zriadili aj rôzne iné záhradné stavby. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, ktorým ho žiada zrušiť.

3. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením vyššieho súdneho úradníka bolo sťažovateľke uložené, aby za odvolanie zaplatila súdny poplatok 6 257,90 eur podľa § 6 ods. 2, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej a položky 1 písm. a) sadzobníka súdnych poplatkov zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Proti tomu podala sťažnosť, ktorá bola ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sudcu zamietnutá.

4. Podľa okresného súdu počas konania došlo k zmene základu výpočtu súdneho poplatku, keď bolo zistené, že hodnota sťažovateľkou žiadaných podielov žalovaných je 105 131,70 eur. Pritom poukázal na § 7 ods. 7 druhú vetu zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého v odvolacom konaní sa poplatok doplatí len vtedy, keď sa zvýši cena predmetu poplatkového úkonu, a § 7 ods. 9 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého v konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je základom poplatku cena podielu žiadaného navrhovateľom. Okresný súd poukázal na to, že hodnota podielov žalovaných bola určená rozsudkom po dokazovaní, keď bola preukázaná vyššia hodnota podielov žalovaných, než akú v žalobe uviedla sťažovateľka. Doplnil, že sťažovateľka v konaní neuviedla žiadne relevantné skutkové tvrdenia, že by šlo o konanie vo veci verejného a spoločensky prospešného záujmu, s ktorým sa spája oslobodenie od súdnych poplatkov.

III.

5. Sťažovateľka zdôrazňuje, že hodnota pozemku je sporná, žiadala iný spôsob vyporiadania a v odvolaní navrhla, že časť pozemku zostane iba v spoluvlastníctve žalovaných a druhá časť v pôvodnom spoluvlastníctve. Z toho vyvodzuje, že nežiadala podiely žalovaných, čo zakladá rozpor s § 7 ods. 9 zákona o súdnych poplatkoch. Sťažovateľka uvádza, že túto argumentáciu uviedla aj v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, no okresný súd sa s ňou nevysporiadal. Okrem toho sa nevysporiadal s jej argumentáciou, že ako obec konala vo verejnom záujme, keď v žalobe uviedla, že vyporiadanie žiada na získanie verejných dotácií, a neskôr na pojednávaní uviedla, že ide o vybudovanie cesty.

IV.

6. Sťažovateľka žiada vysloviť porušenie základných práv podľa 1 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. K tomu treba uviesť, že čl. 1 ods. 1 ústavy obsahuje ústavný princíp, no nejde o ustanovenie priamo aplikateľné v konaní o ústavnej sťažnosti (II. ÚS 821/00), keďže neobsahuje základné práva a slobody. Je však zrejmé, že sťažovateľka namieta porušenie ústavných práv na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) uzneseniami vyššieho súdneho úradníka a sudcu o súdnom poplatku.

7. Proti namietanému uzneseniu vyššieho súdneho úradníka však sťažovateľka podala sťažnosť, o ktorej rozhodol sudca okresného súdu. O ochrane jej ústavných práv uznesením vyššieho súdneho úradníka tak mal právomoc rozhodnúť sudca, ktorý ju využil, a preto bola ústavná sťažnosť podľa § 132 ods. 1 v spojení s § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu vo vzťahu k uzneseniu vyššieho súdneho úradníka odmietnutá.

8. Vo vzťahu k ústavnou sťažnosťou namietanému uzneseniu sudcu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Výklad a aplikácia ustanovení Civilného sporového poriadku a zákona o súdnych poplatkoch, ktoré upravujú podmienky prístupu k súdnej ochrane, musí byť v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv strán sporu (I. ÚS 464/2010). Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím všeobecného súdu, sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákona s ústavou najmä z toho hľadiska, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené a či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné (I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

9. Závery namietaného uznesenia o súdnom poplatku za odvolanie proti rozsudku o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nie sú v kontexte toho, že ide o uznesenie nedostatočne odôvodnené. Dostatočnosť odôvodnenia namietaného uznesenia treba nevyhnutne posúdiť v súvislosti s rozsudkom okresného súdu, ktorého skutkové závery sú základom namietaného uznesenia o výške súdneho poplatku. Skutkové závery namietaného uznesenia vychádzajú z konkrétnych zistení okresného súdu o hodnote a spôsobe nakladania s pozemkom, ktorý je v podielovom spoluvlastníctve sťažovateľky a žalovaných. Z rozsudku okresného súdu, proti ktorému sťažovateľka podala odvolanie, za ktoré bol vyrubený súdny poplatok, vyplynulo, že hodnota podielov žalovaných spoluvlastníkov nie je v žalobe sťažovateľky tvrdených 1 341,63 eur, ale ide o čiastku o 105 131,70 eur. Tento skutkový záver je dostatočne zdôvodnený v rozsudku okresného súdu a nebol žiaden dôvod na to, aby túto skutočnosť okresný súd znova odôvodňoval v namietanom uznesení. Na odôvodnenie uznesenia sa totiž nekladú rovnaké nároky, ako tomu je pri rozsudku, keďže uznesenie je jednoduchšou procesnou formou rozhodovania všeobecných súdov (I. ÚS 236/2019, I. ÚS 238/2019, I. ÚS 114/2022, III. ÚS 380/2024).

10. Za nedostatočne neodôvodnený nemožno považovať ani záver okresného súdu o tom, že v konaní nebol dôvod na oslobodenie sťažovateľky od platenia súdnych poplatkov. Sťažovateľka to odvodzovala z toho, že konala vo verejnom záujme a v žalobe uviedla, že vyporiadanie žiada na získanie verejných dotácií, a neskôr na pojednávaní uviedla, že ide o vybudovanie cesty. Okresný súd na to reagoval tak, že sťažovateľka neuviedla žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by oslobodenie odôvodňovali. Pritom je zrejmé, že tento záver vychádza z toho, že na strane jednej sťažovateľka tieto tvrdenia nijak neosvedčila, a z rozsudku okresného súdu vyplynul jasný záver o tom, že jediným dôvodom podania žaloby sťažovateľkou bol jej záujem na predaji časti pozemku tým osobám, ktorým tieto časti skôr prenajala.

11. Záver okresného súdu nemožno považovať za zjavne mylný ani v otázke posúdenia toho, že základom poplatku bola hodnota podielov žalovaných. Pritom treba vychádzať z ustanovení § 7 ods. 9 a 10 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorých (i) v konaní o zrušení a o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je základom poplatku cena podielu žiadaného navrhovateľom a (ii) v odvolacom konaní je základom poplatku cena nároku uplatňovaného v odvolaní. Je zrejmé, že sťažovateľka si uplatňuje nárok na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva proti spoluvlastníkom, ktorí majú spoluvlastnícke podiely v dostatočne doterajším dokazovaním osvedčenej hodnote 105 131,70 eur, ktorá je základom pre určenie súdneho poplatku podľa § 7 ods. 9 zákona o súdnych poplatkoch. Okrem toho je zrejmé, že sťažovateľka po vykonaní dokazovania a následne v odvolaní svoje návrhy prispôbuje tomu, že dokazovaním boli zistené

skutočnosti, ktoré odôvodňujú záver o tom, že je dôvod, aby bol pozemok vyporiadany tak, že bude prikázaný do jej výlučného vlastníctva s tým, že žalovaných nevyplatí bagateľnou čiastkou 1 341,63 eur, ale omnoho vyššou čiastkou 105 131,70 eur. Sťažovateľka sa tak v podstate odvolaním bráni tomu, aby jej bolo uložené zaplatiť žalovaným túto vyššiu čiastku. Preto záver okresného súdu, že práve táto čiastka je nárokom uplatňovaným odvolaním podľa § 7 ods. 10 v spojení s § 7 ods. 9 zákona o súdnych poplatkoch, nie je zjavne mylný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. apríla 2025

Robert Šorl
predseda senátu